

Πορτρέτο (έννοια & προσέγγιση)

Η φωτογράφιση μιας ανθρώπινης μορφής, όταν γίνεται αποκομμένη -ή σχεδόν αποκομμένη από το περιβάλλον στο οποίο τοποθετείται- αποτελεί ένα πορτρέτο. Ίσως όχι «πορτρέτο» με την εικαστική έννοια, στην οποία ο σκοπός είναι όχι η ρεαλιστική απόδοση, αλλά η διαχρονική αποτύπωση των χαρακτηριστικών και της ταυτότητας του εικονιζόμενου, αλλά η σύλληψη της διάθεσης στη συγκεκριμένη στιγμή. Όπως θα δούμε ευθύς αμέσως και προτού πούμε δύο λόγια για τις απαραίτητες τεχνικές, υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι να «λειτουργήσει» κανείς.

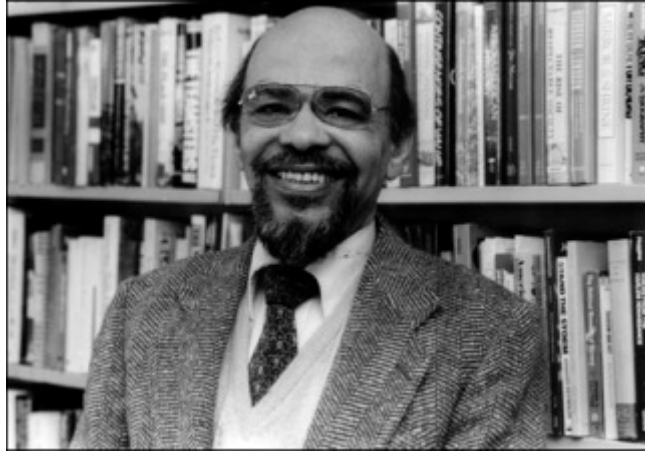
Διαφορετικές προσεγγίσεις Σπουδαία σημασία έχει το τι επιδιώκετε από μια φωτογραφία πορτρέτου, ποιο ρόλο φωτογράφου θέλετε να υποδυθείτε:

→ **Φωτορεπόρτερ:** Η φωτογραφία του προσώπου που σας ενδιαφέρει δεν πρέπει να είναι εντελώς αποκομμένη από το περιβάλλον, πρέπει να κυνηγήσετε μια χαρακτηριστική χειρονομία, μια χτυπητή έκφραση, μια γκριμάτσα, μια έκφραση πόνου, έκπληξης, γενικά μια έντονη εξωτερίκευση συναισθήματος. Ο φωτορεπόρτερ εισβάλλει, κατά κάποιον τρόπο, στην ιδιωτικότητα του φωτογραφιζόμενου και επιδιώκει το θέμα να βγαίνει αυθόρμητα και όχι μέσω επιτηδευμένου στησίματος. Εδώ χρειάζεται μια πολύ γρήγορη μηχανή (κατά προτίμηση ριφλέξ) με άμεση απόκριση, ακαριαία εστίαση και φακό με μεγάλο zoom για να μπορείτε να φωτογραφίζετε από μακριά το «ανύποπτο θύμα» σας!
(εικ. 1)

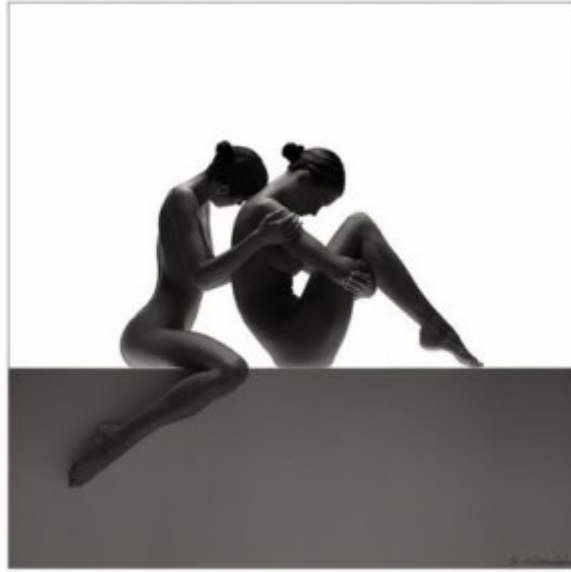
(εικ.1)

→ **Φωτογράφος ντοκιμαντέρ/βιογραφίας:** Εδώ θέλετε να φωτογραφήσετε ένα πρόσωπο και να αναδείξετε την προσωπικότητά του, αλλά και να το τοποθετήσετε μέσα σε ένα σκηνικό στο οποίο ζει και δρα (εικ.2). Σε αντίθεση με την προηγούμενη περίπτωση όπου φωτογραφίζετε ένα εσταντανέ, μια στιγμιαία και τυχαία έκφραση, εδώ έχετε την πιο κλασική έκφραση πορτρέτου, δηλαδή τη διαχρονικότητα και τη συμπύκνωση ενός βίου σε μια στιγμή. Εδώ πρέπει να έρθετε σε συνεννόηση με το φωτογραφιζόμενο, ώστε να επιτύχετε την ακριβή έκφραση που θέλετε, να επιλέξετε προσεκτικά τοποθεσία, γωνία, φωτισμό, παρασκήνιο σε ένα πιο ελεγχόμενο περιβάλλον. Θα πρέπει να είστε εφοδιασμένοι με μια μηχανή με ευέλικτο σύστημα εστίασης, ώστε να μπορείτε να παίζετε με το παιχνίδισμα του φωτός και του σκοταδιού χωρίς να χάνετε λεπτομέρειες. Πρέπει να μπορείτε να ελέγξετε κάπως την ένταση του φλας (είτε με ρυθμιστικό πάνω στη μηχανή, είτε με την τεχνική του light bounce, αν έχετε εξωτερικό φλας), αλλά και να μπορείτε να παίζετε με το διάφραγμα, αν θέλετε κάντε πολύ ρηχό το βάθος πεδίου ώστε να φλουταριστεί το παρασκήνιο και να αναδείξετε τις λεπτομέρειες του προσώπου.

(εικ. 2)

→ **Εικαστικός φωτογράφος:** Ο φωτογράφος που επιδιώκει πάνω απ' όλα το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα, συνήθως δεν επιδιώκει ρεαλισμό αλλά θέλει να αναδείξει περισσότερο τη μορφή (οπότε χρησιμοποιεί ασπρόμαυρη φωτογραφία), ή θέλει να εξάρει το χρώμα, οπότε υπερτονίζει τον παράγοντα αυτό είτε με χρήση χρωματικού φίλτρου ή με την ελαφρά αύξηση του κορεσμού (saturation) και/ή της έκθεσης (exposure value – EV). Μερικές φορές, εδώ, αρμόζει να χρησιμοποιήσετε τα καλλιτεχνικά φίλτρα που διαθέτει η μηχανή (ασπρόμαυρο, σέπια κ.λπ.), αλλά και να κάνετε αντισυμβατικές ενέργειες, π.χ. να φωτογραφίσετε με κόντρα φως ώστε να μη βγει καθαρά η μορφή του ανθρώπου, αλλά μόνο η φιγούρα του. Ένα σπουδαίο κεφάλαιο στην εικαστική φωτογραφία είναι η φωτογράφιση γυμνού (εικ. 3-4).

(εικ.3)

(εικ. 4)